

LAGA FÖRFALL

Av Karl-Axel Sundkvist, Harads

Olle är tio år gammal. Han går i tredje klass i byns B3-skola. Olle har rätt lång skolväg, ca 2,5 km. Som tur är har han för det mesta sin två år äldre broder Rune med sig på promenaden. Ibland är dock Rune sjuk, och då måste Olle gå ensam till skolan. I dag har Olle mer sällskap än vanligt. En av brorsans kompisar har följt med hem och legat över hos dem den senaste natten.

Brorsan Rune och hans kompis har börjat ”äta snus”, trots att de bara är tolv år gamla. Rune har en liten snusdosa gömd i ett litet skrymsle under vedbodans sticketak. I vinter har man kunnat se en liten upptrampad stig till gömstället, och Olle har varit orolig för att far skulle hitta dosan. Då blir det säkert ner med byxorna och ordentligt med stryk på bara stjärten, tänker han.

Olle har aldrig smakat på snuset, trots att de flera gånger bjudit honom. Just i dag är de riktigt tjatiga och besvärliga. ”Du är då ingen ’kar’ om du inte kan ta dig en snus”, säger de. ”Du kan väl lägga in lite grann och ha det inne en stund, sen kan du spotta ut det när du vill. Men du ska se, att när du väl haft snuset i munnen en stund, tycker du att det är gott.”

Olle tror inte ett skvatt på vad de säger, han vet att snus luktar starkt och äckligt, men brorsan Rune och hans kompis ser så stora och självsäkra ut med en läpp som putar ut, så ”kariga” på något sätt. ”Ta hit snuset!” säger Olle och tar dosan ur broderns hand. Han stoppar ner tumme och pekfinger i dosan, som han sett Rune och pappa göra, klämmer ihop snuset mellan fingrarna och stoppar in det under läppen. Någon riktig ordning på snuset får han dock inte. Det ligger inte så bra som på de andra pojkarna, på ett visst ställe under överläppen, utan det finns överallt under läppen. Olle försöker att med tungan föra snuset på plats, men det lyckas inte, och han får bara snus i munnen.

Olle spottar lite försiktigt ut en del av snuset under det att han traskar vidare mot skolan. I god tid innan de når fram spottar han ut resten och torkar sig noggrant om munnen. När han går in i skolan känner han sig yr i huvudet och lite illamående.

Morgonbönen har som vanligt börjat med psalmsång, och nu står lärarinnan där framme på katedern med knäppta händer och läser ”fader vår”. Bredvid bänkarna står eleverna, som vanligt, också med knäppta händer.

Just då känner Olle hur allting vänder sig i magen på honom. Han håller handen för munnen och vet inte vad han ska göra. Förtvivlat ser han bort mot lärarinnan. Utan att avbryta bönen nickar hon mot dörren. Olle springer ut ur skolsalen,

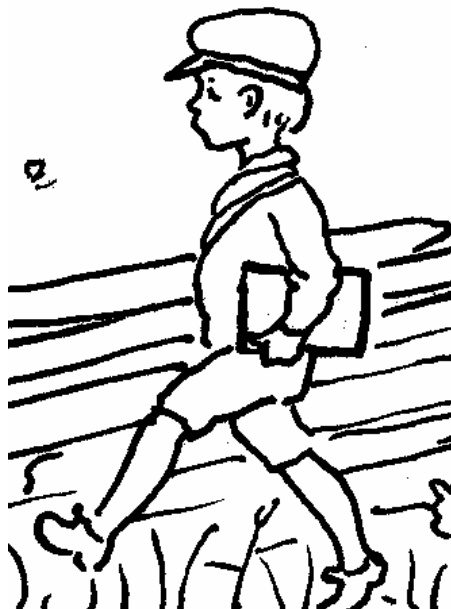
genom korridoren, ut på skolgården och kräks. Åh, vad han känner sig sjuk och eländig.

Plötsligt står lärarinnan där bredvid honom och säger: ”Men lilla Olle – inte behöver du komma till skolan, när du är så dålig, då måste du få vara hemma”. Olle är rädd att hon ska känna att det luktar snus av honom, men lärarinnan stryker honom över pannan och säger: ”Kom in nu så ska du få ligga på sängen i mitt rum”.

Så tar hon Olle i handen och leder honom in i rummet som hon har innanför skolsalen. Olle lägger sig genast och märker att han darrar i hela kroppen. Lärarinnan lägger på honom en filt och säger: ”Ligg nu här och vila, medan jag har första lektionen. Sen så kommer jag in till dig och ser hur du mår”.

Hon går ut ur rummet och Olle ligger där med värkande huvud och dåligt samvete. ”Tur ändå”, tänker han, ”att hon inte märkte snuset. Bara nu brorsan och kompisarna kan hålla tyst”.

”Aldrig, aldrig mer ska jag äta snus”, tänker han innan han somnar.

Bilden från VILL DU LÄSA? II